

Vitajte, cyklisti!

Certifikácia turistických služieb

VITAJTECYKLISTI.SK

Výklad kritérií

Turistické ciele a služby

verzia 3.0
marec 2023

Úvodné informácie

Tento výklad kritérií predstavuje oficiálne vysvetlenie kritérií a proces certifikácie **Vitajte, cyklisti!** v kategórii **Turistické ciele a služby**. Je určený pre manažerov zariadení, ktoré sa uchádzajú o certifikáciu.

Stručne o certifikácii

Primárnym cieľom certifikácie Vitajte, cyklisti! je podpora a rozvoj cykloturistiky na Slovensku prostredníctvom zlepšovania služieb pre cyklistov a cykloturistov. Ak zariadenie splní niekoľko jednoduchých podmienok a kritérií, tak môže pri svojom marketingu deklarovať, že je kvalitne pripravené na cyklistov a môže používať značku a logo Vitajte, cyklisti. Zároveň sa snažíme ho propagovať na cykloturistikom trhu dostupnými spôsobmi – umiestnenie do mapy, promo na akciách a pod. Ide teda o jednoduchý spôsob marketingu a propagácie turistického zariadenia alebo služby medzi cyklistami a cykloturistami a súčasne o zlepšovanie služieb pre cyklistov ako takých. Viac o certifikácii sa dozviete na stránke **www.vitajtecyklisti.sk**.

Certifikáciu na Slovensku realizuje združenie Jantárová cesta s podporou Nadácie Ekopolis.

Informácie, konzultácie a otázky o certifikácii Vitajte, cyklisti:

info@vitajtecyklisti.sk

0905 240137

Ako certifikácia prebieha?

Ide o **samocertifikáciu**, t.j. neposielame kontrolóra, ale zariadenie samo čestne deklaruje, že spĺňa kritériá a združenie Jantárová cesta mu potom udelí certifikáciu na 12 mesiacov.

Časová náročnosť certifikácie závisí od konkrétnej situácie, ale v zásade nepresahuje niekoľko desiatok minút čistého času.

Zariadenie je potom oprávnené pri svojom marketingu používať logo a konštatovanie certifikácie *Vitajte, cyklisti!* a je zverejnené na stránke www.vitajtecyklisti.sk.

Postup samocertifikácie

1. Nadviazanie kontaktu:

Osoba, zodpovedná v zariadení za certifikáciu, kontaktuje koordinátora Vitajte, cyklisti. Vo vzájomnej komunikácii určia, do ktorej kategórie zariadenie patrí a teda ktoré kritériá musí splniť.

Koordinátor potom pošle link na online certifikačný formulár.

2. Splnenie kritérií:

Zariadenie splní kritériá a vyplní online certifikačný formulár. Koordinátor si podľa uváženia môže vyžiadať podrobnejší opis spôsobu splnenia kritérií, fotografickú dokumentáciu a pod.

3. Certifikácia a administrácia:

Po splnení kritérií získa zariadenie certifikát Vitajte, cyklisti!, združenie Jantárová cesta vystaví faktúru a prípadne dá ďalšie pokyny na formálne dovŕšenie certifikácie.

Koordinátor alebo ním poverená osoba môže kedykoľvek počas roka osobne skontrolovať plnenie kritérií.

Samocertifikácia sa zakladá na dôvere.

V Nadácii Ekopolis veríme, že ako manažéri a vlastníci turistických zariadení sa správate čestne, dôverujeme vám, keď opíšete kritérium ako splnené a teší nás, že vám môžeme pri samocertifikácii dôverovať.

Určenie kategórie zariadenia

Turistický cieľ je umelý a/alebo prirodzený objekt, súbor objektov a/alebo územie, ktoré môžu turisti navštíviť, prezrieť si ho, pobudnúť v ňom. Rozoznávame dve kategórie turistického cieľa:

- **Bodový turistický cieľ** je v priestore jednoznačne určený a fyzicky ohraničený objekt s jediným centrálnym vchodom pre návštevníkov (napríklad hrad, kaštieľ, múzeum, jaskyňa, kúpalisko a pod.). Takýto cieľ sa certifikuje a uvádza ako certifikované zariadenie sám o sebe.
Publikácia, ktorú práve čítate, sa týka práve tejto kategórie.
- **Rozptýlený turistický cieľ** je priestorovo nie jednoznačne určené a fyzicky ohraničené územie, do ktorého návštevníci vstupujú na viacerých miestach, resp. viacerými cestami (napríklad národný park, prírodná rezervácia, mestská pamiatková rezervácia a pod.). Takýto turistický cieľ nie je možné certifikovať a uvádzať ho ako certifikované zariadenie, ale je možné certifikovať jeho obslužné zariadenia, napríklad informačné centrum, návštevnícke centrum a pod.

Turistické služby sú služby, slúžiace výhradne pre návštevníkov danej lokality. Ide najmä o informačné centrá, požičovne bicyklov a pod. Nepatria sem cykloobchody a cykloservisy, bežné obchody, banky a pod.

Ubytovacie zariadenie poskytuje ubytovanie za úhradu. Môže ísť o hotel, penzión, chatu, hostel, ubytovanie na súkromí, hotel, motel, turistickú ubytovňu a i. Kemping je samostatnou kategóriou (pozri nižšie). Ak je fyzickou súčasťou ubytovacieho zariadenia reštaurácia, tak ide o kategóriu *ubytovacie a stravovacie zariadenie* (pozri nižšie).

Publikácia, ktorú práve čítate, sa týka práve tejto kategórie.

Stravovacie zariadenie poskytuje teplú stravu za úhradu a je verejne prístupné. Ide najmä o reštaurácie rôzneho druhu. Kaviarne, hostince, cukrárne a pod. nepatria do tejto kategórie, ak neposkytujú teplú stravu. Ak ubytovacie zariadenie ponúka stravu iba ubytovaným hosťom (napríklad večere), tak nepatrí do tejto kategórie.

Ubytovacie a stravovacie zariadenie má v spoločnej budove so spoločným vchodom ubytovacie aj stravovacie zariadenie. Typicky ide o hotel alebo penzión s reštauráciou. Takéto zariadenie musí spĺňať kritériá aj pre ubytovacie, aj pre stravovacie zariadenie (pozri osobitný dokument *Výklad kritérií – Ubytovacie a stravovacie zariadenie*). Benefitom však potom je, že zariadenie sa zobrazuje samostatne aj v kategórii ubytovacích, aj v kategórii stravovacích zariadení.

Kemping je ubytovacie zariadenie, ktoré poskytuje návštevníkom prenocovanie v ich vlastných alebo prenajatých stanoch.

Ak neviete zaradiť vaše turistické zariadenie do kategórie, konzultujte s nami: info@vitajtecyklisti.sk 0905 240137.

Kritéria certifikácie Vitajte, cyklisti! v kategórii Turistické ciele a služby

Turistický cieľ alebo služba musí splniť **všetky povinné základné kritériá** a **najmenej 3 doplnkové kritériá**.

Základné požiadavky, všetky povinné:

Č.	Kritérium	Strana
1.	Kvalitné miesto na odkladanie bicyklov a batožiny	5
2.	Poskytnutie základného náradia na jednoduché opravy bicykla.	6
3.	Lekárnička.	7
4.	Poskytnutie základných cykloturistických informácií	8

Doplnkové kritériá, najmenej 3 z nich povinné:

Č.	Kritérium	Strana
5.	Možnosť umytia bicykla a základné vybavenie pre umytie bicykla.	10
6.	Poskytnutie alebo predaj základných náhradných dielov na bicykle.	11
7.	Predaj cykloturistických a turistických máp okolia.	12
8.	Zoznam a opis odporúčaných jednodňových cyklistických výletov do okolia.	13
9.	Zoznam ubytovacích možností v regióne, vhodných pre cykloturistov	14
10.	Rezervačný servis v ubytovacích zariadeniach, vhodných pre cykloturistov	
11.	Poskytnutie cyklosprevodcu alebo konzultácií	15
12.	Bezdrôtové pripojenie na internet	
13.	Pohodlné nabíjanie elektrických bicyklov	

1. Kvalitné miesto na odkladanie bicyklov a batožiny

Základné kritérium (povinné)

Prečo?

Toto kritérium je najdôležitejšie zo všetkých kritérií Vitajte, cyklisti! Bicykel má pre cykloturistu nesmiernu hodnotu a to nie iba finančnú, ale aj praktickú a emotívnu. Aj ten najlacnejší bicykel je cenný, pokiaľ na ňom cyklista už prešiel veľa kilometrov, má ho „vyladený“ podľa svojich potrieb, pozná jeho chyby a klady. Bez preháňania môžeme povedať, že väčšina cykloturistov má k svojmu bicyklu až osobný vzťah. Bicykel často predstavuje pre ľudí významnú finančnú investíciu a mnohé bicykle, najmä horské či elektrické, majú naozaj veľkú finančnú hodnotu. Preto cyklisti považujú bezpečné odloženie bicykla za jedno z najdôležitejších kritérií pri výbere návštevy zariadenia.

Ako?

Zariadenie má pre parkovanie bicyklov hostí kvalitné, podľa možnosti zastrešené miesto na odkladanie bicykla aj s batožinou.

Poznámky

- Je vždy potrebné posúdiť a zabezpečiť bezpečnosť odložených bicyklov tak, aby hosť mohol v klude navštíviť turistický cieľ bez pocitu obáv o bicykel, jeho časti alebo batožinu. Základom je možnosť opretia bicykla o rám (teda nie zasunutím kolesa) a zamknutia rámu k stojanu (alebo inému pevnému predmetu). Ak je to možné, mal by byť priestor pre bicykle zastrešený.
- Optimálne riešenia:
 - ľahko prístupný prístrešok alebo plocha so stojanmi, o ktoré je možné bicykel oprieť a zamknúť o rám (teda nie so stojanmi na zasúvanie kolesa),
 - ľahko prístupná uzamknutá miestnosť alebo uzavretá plocha (napríklad dvor, átrium a pod.) neprístupná bežnej verejnosti, v ktorej je možné bicykel oprieť (teda nie so stojanmi na zasúvanie kolesa).
- Riešenie zavesením bicykla za sedadlo, často používané napríklad v bike-parkoch, nie je splnením kritéria, pretože jednak batožina neumožní potrebnú rovnováhu a jednak nie je možné bicykel zamknúť o rám.
- Neplatí, že pobyt hosťa v turistickej atrakcii je krátky a preto nie je potrebné venovať pozornosť bezpečnému parkovaniu bicyklov. Ukradnutie aj kvalitne zamknutého bicykla je pre vybaveného zlodeja záležitosťou niekoľkých sekúnd a každá jedna krádež predstavuje nielen stratu pre majiteľa bicykla, ale aj zásadné poškodenie dobrého mena zariadenia.
- Parkovanie bicyklov musí byť bezplatné.
- Ponechanie bicyklov na ulici bez možnosti primknutia rámu o pevný predmet a bez osobitnej úschovy cyklobatožiny nepredstavuje splnenie kritéria.
- Cyklonávštevníkom môžete ponúknuť na požičanie alebo predaj kvalitný zámok, ktorým si bicykel počas návštevy zabezpečí. Musí to však byť naozaj kvalitný zámok, nie lankový, ale U-zámok, skladací či reťazový zámok, čo je investícia v hodnote desiatok eur.

Kvalitné miesto alebo miestnosť pre odloženie bicyklov je pre cykloturistov významným kritériom pri rozhodovaní o návšteve, odporúčame preto dať fotografiu na leták, na internetovú stránku, na nástenku a pod.

2. Poskytnutie základného náradia na jednoduché opravy bicykla.

Základné kritérium (povinné)

Prečo?

Aj keď si to možno na prvý pohľad neuvedomujeme, tak bicykel je stroj a podobne ako každý stroj je potrebné ho udržiavať, nastavovať, mazať, opravovať, vymieňať diely a pod. Keďže ide o jednoduchý stroj, tak veľa opráv a údržby sa dá robiť na cestách, treba však na to náradie. Cyklisti si so sebou nosia základné náradie, ale z pochopiteľných dôvodov (požiadavky na malé rozmery a hmotnosť) ide iba o núdzové, cestovné či „vreckové“ sady (napríklad multikľúč, tzv. multinástroj, malý šroubovák a pod.). Preto uvítajú, ak sa v ubytovacom zariadení nachádza sada plnohodnotného náradia.

Ako?

Zariadenie poskytuje cyklistom sadu náradia, ktoré umožňuje základné nastavenia a opravy bicykla.

Poznámky

- Vhodným riešením v prípade turistických cieľov je box s náradím, ktorý je prenášať a teda vyniesť von, na dvor či nádvorie, na parkovisko bicyklov a pod.
- Zoznam odporúčaného náradia je uvedený nižšie.
- Náradie nemusí byť nové, ale musí byť funkčné. Nemalo by ísť o cestovnú (vreckovú) sadu cyklonáradia, tú si väčšinou cyklisti nosia so sebou, ale o štandardné náradie, ktoré je príliš veľké a ťažké na to, aby ho cyklista vozil so sebou, ale poskytne oveľa lepšiu službu.
- Dôležitou a veľmi vítanou súčasťou sady náradia je pumpa. Nemalo by ísť o cestovnú minipumpu, ktorú cyklisti nosia so sebou, ale o veľkú dielenskú pumpu, s veľkým objemom, manometrom a oporou pre nohy. Na rozdiel od minipumpy ňou pneumatiku nafúkate niekoľkými zdvihmi. Nie je potrebný drahý model, svoje poslanie dobre splnia aj lacnejšie pumpy.
- Vítanou súčasťou náradia je aj nastaviteľný stojan, do ktorého je možné bicykel uchytiť za rám a umožniť tak točenie kolesami a pedálov. Ide však o drahú súčasť cyklodielyne a tak jej zaobstaranie je potrebné dobre zvážiť.
- O správnom náradí sa môžete poradiť v servise či predajni bicyklov, kde vám nielen poradia, ale vám ho aj predajú (najmä špecializované cyklonáradie, ktoré nemáte vo svojom zariadení a nie je dostupné v bežných predajniach). Zároveň sa môžete dohodnúť aj na poskytovaní služby servisu a opráv bicykla vašich hostí na objednávku.

Odporúčaná základná sada náradia (nemusí byť nové, ale musí byť funkčné):

- kombinované kliešte (kombinačky);
- kliešte;
- plochý skrutkovač stredný;
- krížový skrutkovač stredný;
- nitovač reťaze na opravu pretrhnutej reťaze;
- sada kvalitných inbusových kľúčov od 1,5 mm do 12 mm
- sada vidlicových kľúčov veľkosti 8-10, 11-12, 13-14, 15-16 a 17-18
- lepenie na opravu defektov;
- pumpa na nahustenie duše – najlepšie veľká nožná pre všetky tri druhy ventilov;
- montážne páky na demontáž pneumatiky z ráfika;
- centrovací kľúč na kolesá;
- lepiaca páska – izolepa, strieborná „duct tape“

- sada jednorazových plastových rýchlopások;
- sprej - olej na mazanie reťaze, prehadzovačky, bowdenov a pod. (nie WD-40!);
- handry na čistenie a utieranie;

Dalšie možné rozšírenie sady :

- viac veľkostí skrutkovačov, klieští a pod.;
- sada nástrčkových kľúčov;
- jednoduchý stojan na bicykel, umožňujúci krútenie pedálmi.
- základné náhradné diely a výstroj bicykla, napr. duše, osvetlenie a pod. (môže byť aj na predaj); pre viac informácií pozri kritérium č. 13 na strane 20.
- pracovný stôl (ponk) so zverákom;
- baterka alebo čelovka pre večerné opravy

3. Lekárnička.

Základné kritérium (povinné)

Prečo?

Cykloturistika je pohyb vonku, v prírode, na cestách. Ani pri najväčšej opatrnosti sa cyklista nevie vyhnúť malým či väčším nehodám a poraneniam. Zatiaľ čo závažnejšie nehody sa neobídu bez lekárskeho ošetrovania, drobné poranenia a nepríjemnosti je možné ošetriť aj svojpomocne. Rôzne odreniny, podráždenia, pohmoždenia či slabšie bolesti je možné riešiť vhodne vybaveniu lekárničkou. Každé turistické zariadenie musí mať podľa platných vyhlášok lekárničku, ale cyklistu poteší, ak je lekárnička vybavená aj špeciálne pre jeho potreby.

Ako?

Zariadenie musí mať k dispozícii lekárničku, ktorá poslúži hosťom – cyklistom v prípade drobných poranení alebo bežných zdravotných ťažkostí.

Poznámky

- Lekárnička by mala obsahovať lieky, prípravky a materiál pre najbežnejšie poranenia a zdravotné problémy, ktoré môžu postretnúť cykloturistu na túre - nachladnutie, ľahké a drobné poranenia a pod. V lekárničke nemôžu byť analgetiká a iné komplexnejšie a špeciálne lieky, ktoré by mal predpísať lekár, resp. pre užitie ktorých by pacient mal poznať diagnózu. Odporúčame obsah lekárničky konzultovať s lekárom.
- Možný obsah lekárničky:
 - obvazy – 5 ks rôznej šírky;
 - sterilná gáza – 5 ks (pre sterilné prekrytie rán);
 - elastické obvazy – 2 ks rôznej šírky (na fixáciu kĺbov a pod.);
 - náplaste a rýchloobvazy rôznych veľkostí – 20 ks (na ošetrovanie drobných poranení, odrenín, porezania a pod.);
 - dezinfekčný prostriedok na rany (napr. v spreji);
 - kvapky do očí (oftalmoseptomex a pod.; proti zápalu spojiviek, pri podráždení oka, pri nečistote v oku);
 - prípravky proti bolesti v hrdle (napr. cukríky Strepsils, sprej Bioparox, voda na kloktanie Tantum Verde...);
 - prípravky pri podvrtnutí, natiahnutí svalov, udreninách a pod. (Fastum Gel, Ketazon, Heparoid a iné.);
 - prostriedky proti bodnutiu včelou, osou a pod. vo forme masti (napr. Triamcinolon, Calcium pantothenicum a i.);
 - drobný materiál – nožničky, pinzeta, zdravotnícke rukavice, zatváracie špendlíky, zápisník a pero a pod.
- Je potrebné dbať na dopĺňanie spotrebovaného materiálu, prípravkov a liečiv po použití lekárničky.
- Aspoň raz za rok je potrebné skontrolovať expiračnú dobu a vymeniť prípravky a liečivá, ktorým uplynula alebo v čase do najbližšej kontroly uplynie expiračná doba.
- Lekárnička by mala byť ľahko dostupná, pri pokladni, pri pulte, v skrinke na stene na viditeľnom mieste a pod.

4. Poskytnutie základných cykloturistických informácií

Základné kritérium (povinné)

Prečo?

Zatiaľ čo všeobecné informácie o regióne či turistickej destinácii, kde sa zariadenia nachádza, sa návštevník dozvie v prospektoch, na internete, na informačnej nástenke v zariadení a pod., cyklistické a cykloturistické informácie zvyčajne nie sú tak ľahko dostupné. Preto by zariadenie malo vyjsť cykloturistovi v ústrety a poskytnúť mu sadu špecifických informácií.

Ako?

Požadované informácie môže zariadenie poskytnúť zariadením nástenky alebo panela na ľahko prístupnom mieste alebo zariadením vhodne umiestneného informačného zakladača.

Poznámky

- Minimálny obsah poskytovaných informácií je striktne daný a musí byť dodržaný:
 - označenie logom „Vitajte, cyklisti!“ a zoznam splnených kritérií;
 - informácie o cyklotrasách v okolí a tipy na cyklovýlety – pekné trasy, zaujímavé ciele, vyhlídky, odpočívadlá a pod.; musí o miesta, ktoré sú na bicykli dostupné bezpečne a spoľahlivo;
 - mapa cyklotrás – vystavená alebo k nahliadnutiu;
 - kontakty na cykloservisy, cyklopredajne a požičovne bicyklov a na informačné centrá v okolí.
- Popri minimálnom obsahu sa nekladú medze akýmkoľvek ďalším informáciám (napr. podrobnejšie itineráre cyklotúr, kontakty na turistické ciele a zaujímavosti, kontakty na cyklosprievodcov, príchody a odchody vlakov a i.).
- Optimálnou formou je, keď sú všetky informácie poskytnuté vo forme nástenky na ľahko prístupnom a viditeľnom mieste vo vestibule a pod.
- Menej vhodnou formou je zostavenie zakladača s požadovanými informáciami, dostupnom v priestore recepcie a pod.
- Ako minimálne splnenie kritéria môže byť aj poskytnutie voľne prístupného počítača s internetom a špeciálne pripravenou stránkou s požadovanými informáciami.
- Informačné miesto (resp. prístup k nemu) musí byť viditeľné označené logom Vitajte, cyklisti!
- Logá, potrebné pre označenie informačných miest, vám dodáme vo forme plagátikov alebo nálepiek.
- Je potrebné dbať na aktuálnosť poskytovaných informácií, najmä čo sa týka telefónnych čísel, otváracích hodín, cestovných poriadkov a pod. Dáta by sa mali aktualizovať priebežne, väčšia kontrola poskytnutých informácií by sa mala robiť vždy pred cyklosezónou, t.j. zhruba v marci.
- Pre získanie cykloinformácií môžete osloviť miestne cyklopredajne a cyklokluby (s ktorými môžete hneď aj dohodnúť ďalšiu prípadnú spoluprácu) a pre získanie všeobecnejších turistických informácií sa poraďte s turistickým informačným centrom alebo oblastnou organizáciou cestovného ruchu.
- Položka „informácie o cyklotrasách v okolí a tipy na cyklovýlety“ sa od doplnkového kritéria „14. Zoznam a opis odporúčaných jednodňových cyklistických výletov do okolia“ odlišuje v tom, že tu ide o prostý zoznam zaujímavých výletov, cieľov, zaujímavostí, cyklotrás a pod., zatiaľ čo v kritériu č. 14 ide o podrobný opis (itinerár, obtiažnosť, povrch, mapa a pod.).

Informačný panel či miesto odporúčame udržiavať počas celého roka (teda aj v zime) a to nielen kvôli poskytovaniu informácií, ale aj pre podvedomé informovanie návštevníkov, že zariadenie počíta aj s cykloturistami (lyžiarov to môže inšpirovať pre letnú návštevu, klienta na služobnej ceste pre víkendový pobyt s rodinou a pod.).

5. Možnosť umytia bicykla a základné vybavenie pre umytie bicykla.

Doplnkové kritérium

Prečo?

Špina, najmä blato a prach, škodí nielen nám ľuďom, ale aj bicyklom. Jazda blatom, kalužami, po poliach a pod. je úplne bežnou súčasťou cykloturistiky a tak sa bicykle bežne zašpinia a zablatia, čo je nielen nepríjemné pre jazdca, ale to aj znižuje funkčnosť bicykla. Osobitne to platí pre horskú cyklistiku, ktorá sa deje skoro výhradne na nespevnených cestách a chodníkoch. Blato a dážď väčšinu cyklistov neodradia a v podstate sa im nedá vyhnúť.

Čistý bicykel je nielen vizitkou jeho jazdca, ale aj predpokladom kvalitnej dovolenky a zárukou správnej funkcie bicykla.

Ako?

Najlepším riešením je exteriérová plocha s prívodom tečúcej vody (hadica) a základným vybavením – kefa, handry, lavór.

Poznámky

- Za vhodné riešenie môže byť považovaný aj vysokotlakový agregát (wapka), ale nie je to optimálne riešenie, pretože vysoký tlak prúdu vody škodí ložiskám a tak v nepovolaných rukách môže narobiť viac škody ako osohu. Je preto potrebné používať wapku s rozvahou a nemieriť s ňou zblízka na ložiská a klzné časti bicykla (prehadzovačky, stred, pedále, tlmiče a pod.).
- Hadica nemusí byť vždy nainštalovaná a vždy k dispozícii, postačuje, ak je dostupná na vyžiadanie.
- Ak nie je k dispozícii tečúca voda v hadici či wapke, dostatočným riešením je aj iný zdroj vody (vodovodný kohútik, ľahko prístupný potok a pod.) a väčšie vedro. Ak tento zdroj vody nie je priamo na mieste, je potrebné informovať klienta o tom, kde sa nachádza. Nemal by však byť ďalej ako pár desiatok krokov.
- Je nutné, aby bolo možné bicykel pri umývaní oprieť (napr. o stenu, o plot, o stĺpik a pod.), prípadne môže byť k dispozícii jednoduchý lacný stojan.
- Popri vode je potrebné poskytnúť aj ďalšie základné vybavenie, najmä kefu a handry. Voliteľnou a nepovinnou súčasťou môže byť aj olej na mazanie (nie WD-40).
- Pri výbere miesta na umývanie bicykla je treba vziať do úvahy, že je to zvyčajne špinavá práca, ostane po nej veľa blata, mokro.
- Plocha na umývanie môže byť spevnená (asfalt, betón, dlažba a pod.) alebo nespevnená (trávnik, štrk a pod.). V každom prípade by však mala byť „odolná“ voči vode, preto nie je vhodný vyslovene hlinený či piesčitý povrch (aj keď núdzovo je možné ho uznať).
- Ako núdzové riešenie je možné akceptovať aj služby autoumyvárky alebo benzínovej pumpy, ale iba ak sa nachádza v bezprostrednej blízkosti zariadenia a obsluha s tým súhlasí. Klient musí byť o tejto možnosti informovaný.
- Ak prídu cyklo návštevníci s mokrými alebo zablatenými bicyklami, personál nemôže dávať najavo svoju nevôľu. Naopak, iniciatívne a s ochotou má ponúknuť možnosť umytia bicykla a návštevníkov poskytnúť potrebné inštrukcie.

6. Poskytnutie alebo predaj základných náhradných dielov na bicykle.

Doplnkové kritérium

Prečo?

Cykloturisti si zvyčajne nosia základné náhradné diely so sebou, ale nie je to pravidlo. Zariadenie tak môže upútať cyklistu ponukou niektorých najbežnejších náhradných súčiastok. Z pohľadu cyklistu ide o prekvapenie, pretože to nie je bežná služba a v prípade núdze je to z jeho pohľadu veľmi pozitívne vnímaná vec.

Ako?

Zariadenie ponúka niektoré základné náhradné súčiastky na bicykel.

Poznámky:

- Kvalitné splnenie tohto kritéria nie je ľahké, pretože bicyklov je niekoľko druhov (horský, trekový, cestný) a každý má iné parametre toho-ktorého komponentu a navyše sa môže stať, že túto ponuku dlho niekto nevyužije a súčiastky budete dlho iba „na sklade“. Na druhej strane chýbajúci náhradný diel môže cykloturistovi pokaziť celý deň či dokonca dovolenku a preto je takáto ponuka osobitne cenená.
- Kritérium je osobitne vhodné pre zariadenia, ktoré sa vyslovene špecializujú na cykloturistiku.
- O sortimente sa poraďte v cyklopredajni alebo v cykloservise, kde vám poradia, aké maličkosti sú na cyklotúrach najpotrebnejšie. Vzhľadom na to, že ide iba o núdzový sortiment, nie je potrebné aby išlo o drahé komponenty. Postačí najlacnejšie, ktoré umožnia hosťovi dokončiť dovolenku či cyklotúru a po návrate domov si aj tak zoženie diely v takej kvalite, akú potrebuje.
- Minimálna ponuka môže byť (približne v poradí dôležitosti):
 - brzdové gumičky do V-brzd;
 - lepenie na defekty;
 - náhradné duše (rozmery 26 a 28 palcov);
 - minipumpa;
 - predné a zadné LED osvetlenie;
 - reflexné prvky (pásy, nálepky, „návršky“ na špice kolesa, cyklovesty a pod.);
 - montážne páky na demontáž pneumatiky z ráfika;
 - brzdové lanká a lanká prehadzovačky;
 - najmenšie balenie oleja na mazanie (nie WD-40);
 - multikľúč;
 - centrovací kľúč;
 - nitovač na reťaz

Niektoré komponenty je možné objednať brandované logom a názvom hotela a pod. (napríklad lepenie na defekty, minipumpa, reflexné prvky, multikľúč...).

Malé brandované lepenie na defekty alebo reflexné prvky nie sú drahé a môže byť milou pozornosťou podniku, darčekom pre hostí – cykloturistov.

7. Predaj cykloturistických a turistických máp okolia

Doplnkové kritérium

Prečo?

Turistické a cykloturistické mapy je možné kúpiť väčšinou iba priamo v destinácii a jej okolí. Veľmi často preto cykloturisti nemajú možnosť kúpiť si potrebné mapy ešte doma, pred odchodom na víkendovku alebo dovolenku. Preto je vítané, ak je možné vhodné mapy kúpiť si na mieste a to bez potreby ísť do kníhkupectva, informačného centra a pod. Mapy patria k základnému sortimentu akéhokoľvek kvalitného turistického zariadenia.

Ako?

Zariadenie ponúka buď špeciálne cykloturistické mapy alebo aspoň turistické mapy s vyznačenými cykloturistickými trasami.

Poznámky:

- Najvhodnejšia mierka je 1:50.000, ktorá jednak zobrazuje terén v potrebnej miere detailov, jednak má ešte prijateľné rozmery. Vhodná je aj mierka 1:100.000.
- Turistické a cykloturistické mapy sa vydávajú podľa turistických regiónov a pokrývajú celé územie Slovenska. Ak sa vaše zariadenie nachádza medzi viacerými významnými destináciami, je potrebné predávať mapu každej z nich, aby bolo možné vyraziť ktorýmkoľvek smerom.
Príklad: na Liptove treba mať k dispozícii mapu aj Vysokých aj Nízkych Tatier, prípadne v jeho západnej časti aj mapy Veľkej Fatry a Chočských vrchov či v jeho východnej časti aj mapu Slovenského raja a pod.
- Najznámejšie vydavateľstvá, ktoré vydávajú vhodné mapy, sú CBS (edícia máp VKÚ) a Tatraplan na Slovensko a Shocart v Čechách (vydáva aj mapy Slovenska). V poslednej dobe však vhodné mapy (s kartografickými podkladmi uvedených vydavateľstiev) vydávajú aj príslušné oblastné organizácie cestovného ruchu, cyklokluby a pod.
- Rôzne jednoduchšie schematické plániky cyklotrás regiónov a cykloturistické propagačné materiály,, ktoré sú zvyčajne zadarmo k dispozícii na recepciách podnikov či v infocentrách a nedá sa podľa nich orientovať v teréne, nepredstavujú splnenie tohto kritéria.
- O vhodnej mape sa môžete poradiť najmä v najbližšom turistickom informačnom centre, kde ich môžete aj kúpiť. Dostupné sú často aj v kníhkupectvách, na benzínových pumpách, v múzeách a pod.
- Ak máte záujem o kúpu väčšieho množstva máp pre vašich návštevníkov, skúste kontaktovať priamo vydavateľa, ktorý vám môže dať výhodnejšiu ponuku.

8. Zoznam a opis jednoduchých odporúčaných cyklistických výletov do okolia

Doplnkové kritérium

Prečo?

Návštevníci nepoznajú veľmi dobre región, v ktorom sú na víkendy či na dovolenke a preto sa im dobre padnú tipy a rady od domácich cykloturistov, kam sa vybrať. Vyhnú sa tak zbytočnej strate času hľadaním peknej cyklotúry, sklamaniu z nepodareného výjazdu, budú si môcť lepšie naplánovať svoj pobyt a spoznať z regiónu to najkrajšie a pre cyklistu najhodnotnejšie.

Zoznam jednoduchých výletov je zároveň aj lákadlom pre potenciálnych návštevníkov, ktorí zariadenie navštívia pri inej príležitosti (napr. na služobnej ceste) a uvidia, že v regióne je veľa možností na kvalitnú cykloturistiku, takže sa nabadúce vrátia ako cykloturisti.

Ako?

Návštevník má k dispozícii zoznam odporúčaných jednoduchých výletov vo vhodnej forme. Zoznam je buď umiestnený na nástenke alebo vo voľne prístupnom zakladači alebo je dostupný na vyžiadanie.

Poznámky:

- Najlepším riešením je zoznam, zostavený priamo pre dané zariadenie, takže hosť si môže naplánovať výjazd priamo z daného miesta. Ak trasy a okruhy začínajú inde, tak by mal opis trasy obsahovať aj prístup na začiatok či koniec výletu.
- Dostatočným riešením sú aj regionálne propagačné materiály o cyklotrasách, vydané miestnymi orgánmi cestovného ruchu, samosprávou a pod.
- Trasy by mali byť rozdelené podľa základných kategórií (cesta, MTB) a obtiažnosti (ľahká, stredná, ťažká) a stručne by mal byť uvedený ich opis – prostredie, ktorým vedú, povrchy a ich stav, zaujímavosti na trase, služby na trase. Ak opis trasy priamo neobsahuje mapku trasy, je potrebné vymenovať hlavné orientačné body podľa príslušnej turistickej mapy a prípadne trasy aj zvýrazňovačom vyznačiť do mapy, ktorá bude návštevníkovi k dispozícii .
- Najlepšími znalcami trás sú miestni cyklisti a bajkeri a tak ak neviete taký zoznam spraviť sami, obráťte sa na nich. Kontakt iste nájdete v miestnom cykloobchode alebo v informačnom centre, prípadne sa obráťte na nás a my vám nájdeme miestneho znalca.

- Ak využijete miestneho poradcu, nezabudnite, že takýto miestny znalec si za svoju prácu pre vás zaslúži malú odmenu, ak nie finančnú, tak napríklad obed či večeru, jednorazovú zľavu pre priateľov, návštevu wellness a pod. Vytvárate si tak dobré vzťahy s miestnou cyklokomunitou a imidž cyklistického zariadenia.

Vítaným doplnkom tohto kritéria je ponuka požičania GPS navigácie s pripravenými trasami (môže byť aj za poplatok).

9. Zoznam ubytovacích možností v regióne, vhodných pre cykloturistov

Doplnkové kritérium

Prečo?

Ak cykloturista nemá vopred rezervované ubytovanie, je takýto zoznam dobrým nástrojom, ako ho udržať v regióne na noc -pripravenosť ubytovacích zariadení v okolí ho môže motivovať, aby sa rozhodol v lokalite či v regióne prenocovať. Je to zároveň aj dobrá reklama pre tie zariadenia, ktoré investovali napríklad do certifikácie Vitajte, cyklisti! a prispieva to k spolupráci a súčinnosti turistických služieb v destinácii.

Ako?

Na nástenke alebo na vyžiadanie je dostupný aktuálny zoznam ubytovacích zariadení, vhodných pre cykloturistov. Spoľahlivým vodítkom je certifikácia Vitajte, cyklisti!, ale nie je to podmienka.

Poznámky:

- Zoznam ubytovacích zariadení, certifikovaných Vitajte, cyklisti! nájdete na stránke www.vitajtecyklisti.sk.
- Zoznam je potrebné pravidelne kontrolovať, resp. aktualizovať, najmenej však jedenkrát ročne pred začiatkom sezóny (najneskôr v máji)

10. Rezervačný servis ubytovania v zariadeniach, vhodných pre cykloturistov

Doplnkové kritérium

Prečo?

Veľa cykloturistov cestuje bez rezervovania ubytovania vopred. Niektorí napríklad región nepoznajú a nevedia, ktoré ubytovanie si na ďalšie noci rezervovať, iní nemajú presný plán a nevedia veľmi vopred, kde budú v ktorú noc nocovať, ďalší zase nevedia, odkiaľ vziať telefónne čísla ubytovacích zariadení a pod. Mnohí návštevníci preto oceňujú, ak sa o rezervovanie ďalšieho ubytovania na ich putovaní postará niekto iný, niekto miestny, so znalosťou okolností. U cudzincov ešte vstupuje do veci aj jazyková bariéra.

Ako?

Zariadenie má vypracovaný aktuálny zoznam ubytovacích zariadení v okolí, ktoré sú pripravené na návštevníkov s bicyklom. Prioritne ide o zariadenia, certifikované Vitajte, cyklisti!, ale nie je to podmienka. Na požiadanie potom personál zariadenia zabezpečí rezerváciu ubytovania.

Poznámky:

- Zoznam ubytovacích zariadení, certifikovaných Vitajte, cyklisti! nájdete na stránke www.vitajtecyklisti.sk, ale nemusíte sa obmedzovať iba na ne. Môžete si zistiť, ktoré zariadenia v okolí nemajú problém s ubytovaním cykloturistov (t.j. majú prinajmenšom bezpečné parkovanie bicyklov v uzavretých uzamknutých priestoroch) a zaradiť na zoznam aj tie.
- Pripravenosť ubytovacích zariadení, ktoré nie sú certifikované Vitajte, cyklisti!, si vopred preverte, najlepšie osobnou návštevou alebo aspoň vhodnou formou na diaľku (telefonát, e-mail, fotografia parkovacej miestnosti). Netreba sa obávať spojiť sa s majiteľom či manažérom zariadenia, pre nich je totiž prínosné, že by ste ich odporúčali vašim návštevníkom.
- Aj keď splnenie tohto kritéria je najmä na vyžiadanie klienta, je dobré sa zaujímať o jeho ďalšiu cestu a proaktívne mu ponúknuť rezerváciu ďalšieho ubytovania. Nielenže to klientovi pomôže, ale to zanechá aj dobrý dojem a to aj v prípade, že klient takúto ponuku nevyužije.
- Ak rezerváciu vybavujete mailom, tak email, potvrdzujúci rezerváciu, klientovi vytlačte alebo mu ho prepošlite do mobilu na jeho emailovú adresu, aby ho mohol ukázať, keď sa bude ubytovávať.

9. Poskytnutie cyklosprievodcu alebo konzultácií

Doplnkové kritérium

Prečo?

Návštevník na bicykli nepozná región a dobré trasy v ňom a preto ocení dobré rady, odporúčania, tipy od miestneho znalca. Ušetrí si tak sklamanie z blúdenia, nekvalitnej trasy či nudného cyklovýletu a zlepší si zážitky a dojmy z vášho regiónu. Vyššou úrovňou takejto služby sú služby sprievodcu, ktorý bicykluje s návštevníkmi a nielen im ukáže najlepšie a najvhodnejšie trasy, ale poskytne výklad o prírode, histórii a súčasnosti regiónu.

Ako?

Zariadenie vie sprostredkovať stretnutie návštevníka s miestnym znalcom cyklotrás a/alebo služby miestneho cyklosprievodcu.

Poznámky:

- Kontakt na znalca miestnych trás alebo na cyklosprievodcu získate v miestnom cykloklupe, v informačnom centre, v organizácii cestovného ruchu alebo vyhľadáním na internete. Dohodnite s ním spôsob kontaktovania, logistické detaily, právne náležitosti a výšku odmeny, aby ste to vedeli tlmočiť klientom vopred.
- Konzultáciu so znalcom dohodnete vy, prosté poskytnutie kontaktu naňho nie je splnením kritéria.
- Konzultácia môže byť platenou službou, buď priamo klientom alebo vami (so započítaním do ceny pobytu). Môžete sa dohodnúť aj na nefinančnej odmene – vstup alebo poskytnutie služby zdarma a pod.
- Cyklosprievodcu platia zvyčajne priamo klienti, ale môžete dohodnúť aj zahrnutie jeho služieb do ceny návštevy vo vašom zariadení.

10. Bezdrôtové pripojenie na internet

Doplnkové kritérium

Prečo?

Mobilný telefón (prípadne tablet) sú pre cykloturistov nenahraditeľnými nástrojmi, pretože v malých rozmeroch prinášajú množstvo potrebných informácií. Popri bežných činnostiach, ktoré robíme online (správy, elektronická pošta, sociálne siete a i.), cykloturisti intenzívne využívajú mobil aj na účely, špecifické pre cykloturistiku (mapy, plánovanie trás a navigácie, opisy trás, predpoveď počasia, informácie o atrakciách a službách, cestovné poriadky a pod.).

Ako?

V zariadení alebo jeho častiach je dostupný kvalitný signál bezdrôtového internetu wi-fi.

Poznámky:

- Prístup k bezdrôtovej sieti nemusí byť v celom zariadení, stačí vo vhodných priestoroch, napr. recepcia či pokladňa, návštevnícke centrum, bufet a pod.
- Je dobré, ak si v priestore, kde je prístup k bezdrôtovej sieti, môže návštevník sadnúť na lavičku, stoličky a pod.
- Miesto s bezdrôtovou sieťou by mala byť označené, aby o tom návštevník vedel.

11. Pohodlné nabíjanie elektrických bicyklov

Doplnkové kritérium

Prečo?

Elektrické bicykle sa stali bežnými, stále viac cykloturistov ich používa pri cykloturistike. Súčasťou ich používania je samozrejme nabíjanie batérií. Návštevníci si zvyčajne nosia nabíjačky so sebou a zastávku vo vašom zariadení radi využijú na nabíjanie.

Ako?

V priestore pre odkladanie bicyklov (v rámci kritéria *Kvalitné miesto pre bezpečné odloženie bicyklov aj s batožinou*) sú v dostatočnom množstve pripravené ľahko prístupné zásuvky pre nabíjanie batérií elektrických bicyklov. Nabíjanie batérií je poskytnuté zdarma.

Poznámky:

- Núdzovým riešením tohto kritéria sú pripravené zásuvky aj mimo miesta na parkovanie bicyklov (vrátane interiéru).
- Optimálny počet zásuviek časom ľahko zistíte, pre začiatok stačí štvrtina počtu cykloturistov, ktorí sú u vás bežne v sezóne v jednom okamihu. Treba však počítať s tým, že hostí s elektrickým bicyklom bude stále viac a viac.
- Správne zapojenie zásuviek a dimenzovanie elektrických rozvodov pre súčasný aj plánovaný budúci počet zásuviek odporúčame konzultovať s autorizovaným elektrikárom a používať iba oficiálne certifikované káble a zásuvky.
- V prípade vážneho záujmu je možné inštalovať nabíjacie stojany, nabíjacie lišty či iné vhodné nabíjacie zariadenie. Ide o väčšiu investíciu, ale atraktivita zariadenia pre cykloturistov sa tým veľmi zvýši.

Zostavovateľ: Ján Roháč, manažér programu Vitajte, cyklisti! Nadácia Ekopolis, www.ekopolis.sk

www.vitajtecyklisti.sk info@vitajtecyklisti.sk

0905 240137